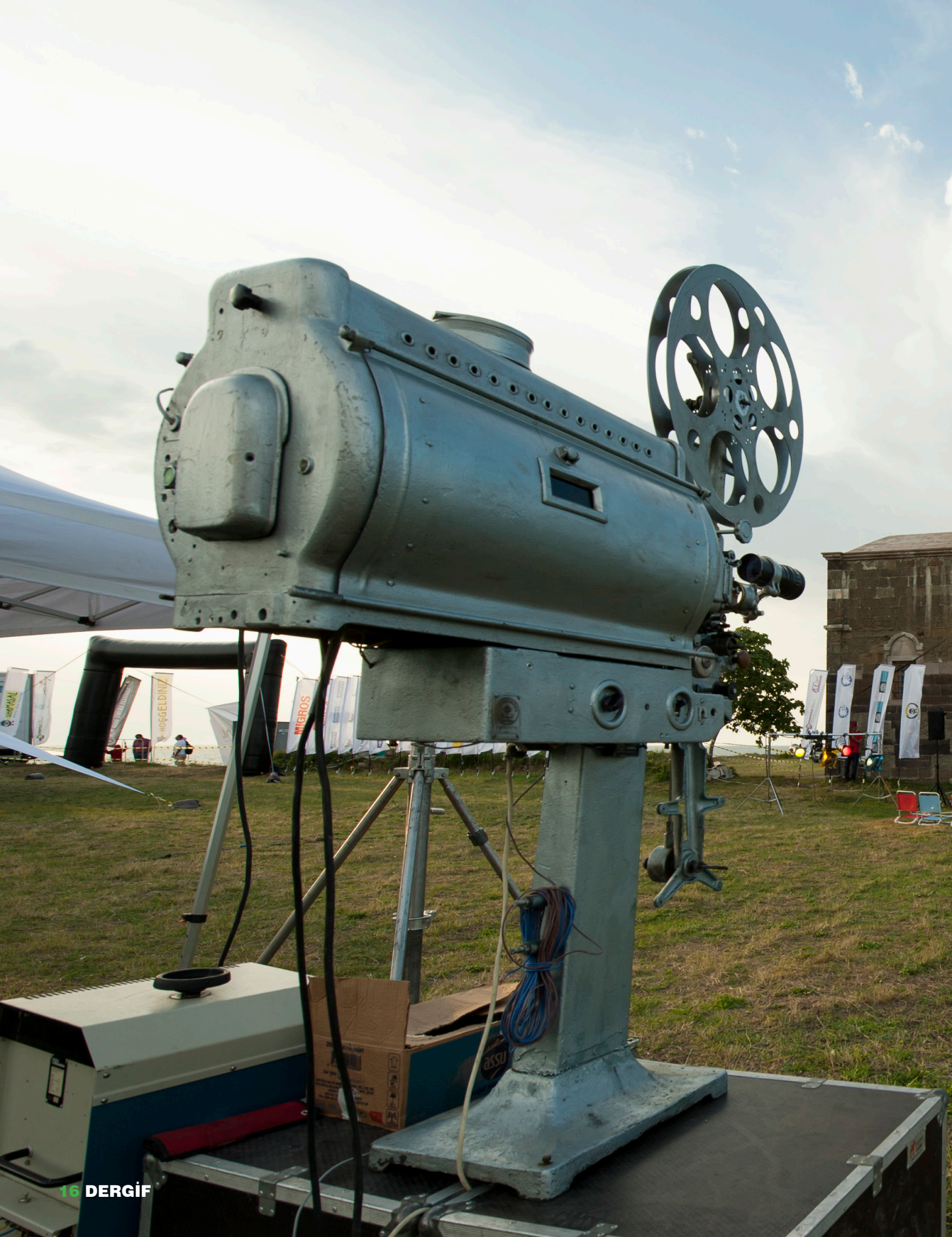
HOŞGELDİNİZ
MİGROS

Sinema kadrajından geleceğe umutla

Çocukluğunda yaşadığı sinema eksikliğini, başka çocukların yaşamasını istemeyen Enes Kaya 30 Aralık 2012'de SineMASAL'ı kurdu. "Bir film izlersin hayatın değişir. Bir çocuk değişirse dünya değişir" sloganıyla yola çıkan SineMASAL ekibi, Türkiye'nin Doğu, Güneydoğu, Karadeniz Bölgeleri'nde sinema ve sanatla tanışmayan çocuklara ulaşıyor. Yaptıkları festivallerle çocuklara sanat dolu birkaç gün yaşatan SineMASAL, sosyal açıdan imkanları kısıtlı olan çocuklara hiç bilmedikleri bir dünyanın kapısını aralamayı ve çocukların hayata daha olumlu bakabilmelerini, iyi bir gelecek hayal etmelerini sağlamayı amaçlıyor.

HABER: VEDAT ESENDERE

Yedinci sanat olarak dile getirilen, beyaz perde denilince akla gelen sinema, şu günlerde kırsalda yaşayan ve sinemadan uzak kalan çocukların hayatına ışık oluyor. Çocukluğunda kırsal bir bölgede yaşayan ve sinemadan uzak bir çocukluk geçiren Enes Kaya, film izlemenin verdiği eksiklikle büyür. Küçük yaşlarda olmasına rağmen sinema onun için öyle bir tutkudur ki, kendi yaşadığı eksikliği diğer çocukların yaşamasını istemez. Yıllar sonra ise kırsal bölgelerde yaşayan çocuklar için bir projeye imza atar. "Bir film izlersin hayatın değişir. Bir çocuk değişirse dünya değişir" sloganıyla 30 Aralık 2012'de SineMASAL'ı kurar. SineMASAL ile kırsalda yaşayan çocukları farklı diyarlara götürür. Onlara sinemanın büyülü ve renkli dünyasını sunar. Bununla da kalmaz. Çocukları sanatın tüm renkleri ile tanıştırır. Birkaç gün dahi olsa onlara yeni, eğlenceli ve sanat dolu bir dünya sunar.

Bir kültür-sanat köyü inşa etme hayali

Kırsalda yaşayan çocukları, sinema başta olmak üzere sanatın tüm renkleri ile tanıştıran ve sosyal bir girişim olan SineMASAL'ın kurucusu Enes Kaya; 1987 yılında Düzce ilinin Gümüşova ilçesine bağlı Kıyıköy Köyü'nde dünyaya gelir. Hayata dair birçok soru işaretiyle baş başa kaldığı günlerden birinde karşısına çıkan bir film afişi sayesinde sinema ile tanışır. Mutlu olmanın birçok yolunu keşfettiği sinemaya tutku ile bağlanır. Beyaz perdenin büyüsü ile "Hayallerimi çaldırmazsam her şeyi başarabilirim!" söylemine inanır. Hem çalışıp hem de eğitim hayatına devam ederek Matematik ve Sosyoloji eğitimleri alır. Türkiye'nin batısındaki saygın üniversitelere girecek kadar yeterli puan almasına rağmen, Doğu Anadolu'daki insanları ve bu kültürü yakından gözlemlemek amacıyla Atatürk Üniversitesi Matematik bölümünü tamamlar. Zihninde binlerce proje ile medeniyetlerin beşiği İstanbul'a yerleşir. Matematikçi, sosyolog, film ve festival yapımcısı, profesyonel kampçı ve sosyal girişimci olan Enes Kaya; "Türkiye'nin 55 ilinde ve binlerce köyünde projeler hayata geçirdim. Sosyal faydanın ön planda olduğu sürdürülebilir bir yaşamın olabileceğine inanıyorum. En büyük hayalim, gençlerin fikirlerini hayata geçirebilecekleri bir kültür sanat köyü inşa etmek ve tüm paydaşlarım ile birlikte müfredat dışı bir eğitim sistemi tasarlamak." diyor.

41 ilde, 426 köyde, kırsal hayatı yakından gözlemler

İzlediği bir filmin ardından, sinemanın hayatına kattığı mutluluğu, zenginliği ve yeni ufukların heyecanını daha derinden hissetmeye başlar. Kaya; "Kendi çocukluğumda sinemanın eksikliğini bizzat yaşadım. Kırsal bölgelerde yaşayan çocukların sinemanın büyülü dünyasından bihaber olmalarını adil bulmuyorum. Buradan yola çıkarak yaşadığım heyecanı kırsal bölgelere taşıma isteği ile hayal kurmaya başladım. Bu benim Eureka anımdı. 2009 yılında görev aldığım bir belgesel yapım projesi ile Türkiye'nin 41 ilinde, 426 köyde, kırsal kesimdeki hayatı yakından gözlemleme fırsatını yakaladım. Bu süreçte hayata geçirmek istediğim projenin bir festival olması gerektiğine karar verdim. Daha sonra da bu alanda araştırmalara başladım." diyerek hayata geçireceği büyük pro-

SineMASAL'ın mimarı Enes Kaya; "Kendi çocukluğumda sinemanın eksikliğini bizzat yaşadım. Kırsal bölgelerde yaşayan çocukların sinemanın büyülü dünyasından bihaber olmalarını adil bulmuyorum. Buradan yola çıkarak yaşadığım heyecanı kırsal bölgelere taşıma isteği ile hayal kurmaya başladım. Bu benim Eureka anımdı. 2009 yılında görev aldığım bir belgesel yapım projesi ile Türkiye'nin 41 ilinde, 426 köyde, kırsal kesimdeki hayatı yakından gözlemleme fırsatını yakaladım. Bu süreçte hayata geçirmek istediğim projenin bir festival olması gerektiğine karar verdim. Daha sonra da bu alanda araştırmalara başladım." diyor.

jenin kıvılcımlarını verir. Uzun yıllar süren fikri hazırlık sürecinin ardından 30 Aralık 2012'de SineMASAL'ı kurar. Çevresindeki insanlara hayalini ve birlikte çalışarak neleri başarabileceklerini anlatmaya başlar. Tanıştığı her yeni kişiyi hayaline ortak olmaya davet eder. SineMASAL Derneği, Enes Kaya'nın başkanlığında Yönetim Kurulu'nda 4 kadın, 4 erkek; Danışma Kurulu'nda ise 5 kadın, 5 erkek üyenin yer aldığı 19 kişilik bir kadro tarafından yönetiliyor. 7'den 70'e herkesin SineMASAL gönüllüsü olarak bu masalsı serüveni deneyimleyebileceğini belirten ekip, çocuklara çok kültürlü bir dünyanın parçası olduklarını hissettirmek istiyor.

SineMASAL festivalleri ile 17 bin çocuk kültür sanat deneyimi yaşar

SineMASAL ekibi, 2013 yılında ilk festivalini gerçekleştirir. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde Kahramanmaraş, Gaziantep, Adıyaman, Şanlıurfa, Diyarbakır, Mardin illerini gezerek yüzlerce çocuğu sinemayla ilk kez tanıştırır. Bu etkinlikten sonra yoluna Karadeniz Bölgesi'nden devam eder. 2014 yılında Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Rize, Artvin illerini gezer. 2015 yılında ise rotasında Doğu Anadolu Bölgesi vardır. Ardahan'dan çıkılan yola çıkarlar. Yolculukları Kars, Iğdır, Ağrı, Van'a uğrayarak devam eder ve Hakkari'de noktalanır. Bu yıl Akdeniz, 2017 yılında İç Anadolu ve 2018 yılında Ege ve Marmara Bölgelerindeki illeri SineMASAL ile tanıştırmayı hedefleyen festival ekibi bununla ilgili çalışmalarına dur durak vermeden devam ediyor. SineMASAL'ın başlattığı festivallerle şimdiye kadar, yaklaşık 17 bin çocuk kültür sanatla tanışır ve bu deneyimi yaşar. Bu çocukların %87'si hayatlarında ilk kez sinema ile tanışır. Sosyal açıdan imkanları kısıtlı olan çocuklara hiç bilmedikleri bir dünyanın kapısını aralamayı ve çocukların hayata daha olumlu bakabilmelerini, iyi bir gelecek hayal etmelerini sağlamayı amaçlayan SineMASAL ekibi, aynı zamanda iyiyi önceden görebilen liderlerin oluşumuna katkıda bulunmayı hedefliyor.

"Farklılıkların engel değil, zenginlik olduğunu öğreniyorlar"

SineMASAL ekibinde yer alan Semih Boyacı, hedef kitlenin neden çocuklar olduğunu şu şekilde açıklıyor; "Bu konuyla ilgili çok fazla neden sayılabilir ancak bizim için en önemlileri, sinemanın ve sanatın çocukların hayal gücüne ve empati yeteneklerine sağladıkları katkı. Sanatta ve sinemada engeller yok; her film başka bir dünya gibi ve çocukların ufkunun genişlemesi için çok önemli. Örneğin SineMASAL'ın dokunduğu çocukların %87'si hayatlarında ilk kez sinemayı deneyimliyorlar ve bambaşka bir hayal dünyasına adım atıyorlar. Bunun yanında yurt dışından gelen gönüllülerimizle de etkileşime geçerek (flamenko sanatçısı, kukla sanatçısı vb.) çok kültürlü bir dünyanın parçası oldukları gerçeğini içselleştirerek empati kurmayı, farklılıkların engel değil zenginlik olduğunu yaşayarak öğreniyorlar." Ekibin bir diğer üyesi Gökçe Türkel ise, "Çocukluğumdan beri renklere ve resim yapmaya aşık olan, yeni şeyler ortaya çıkarma heyecanı duyan biri olarak çocuklarla yaptığımız aktivitelerde onların da gözlerinde aynı heyecanı görüyorum. İçlerinde besledikleri duyguları ortaya çıkarabilecekleri bir ortamı buldukları an yaşadıkları mutluluğa çok yakından şahit oluyorum. Ekip olarak çocuklardan aldığımız en büyük tepki bir yol haritası çizme istekleri. Bizler de kendi hayatlarımızda yaşadıklarımız doğrultusunda etkinlik süresi boyunca çocuklara hayallerinin peşinden gitmelerini, bunun için de iyi planlamalar yapmaları gerektiğini aşılamaya çalışıyoruz. Yapacakları her bir çalışmanın birileri tarafından önemseneceğini ve toplumu etkileyeceğini hissetmelerinin onları mutlu ettiğini çok net görüyoruz. Bu olumlu tepkilerin ülkemizi ve toplumumuzu pozitif anlamda besleyeceğini düşünmek ise yaptığımız işe olan tutkumuzu her geçen gün arttırıyor." diyerek açıklıyor çocuklarla bir arada olma nedenlerini.

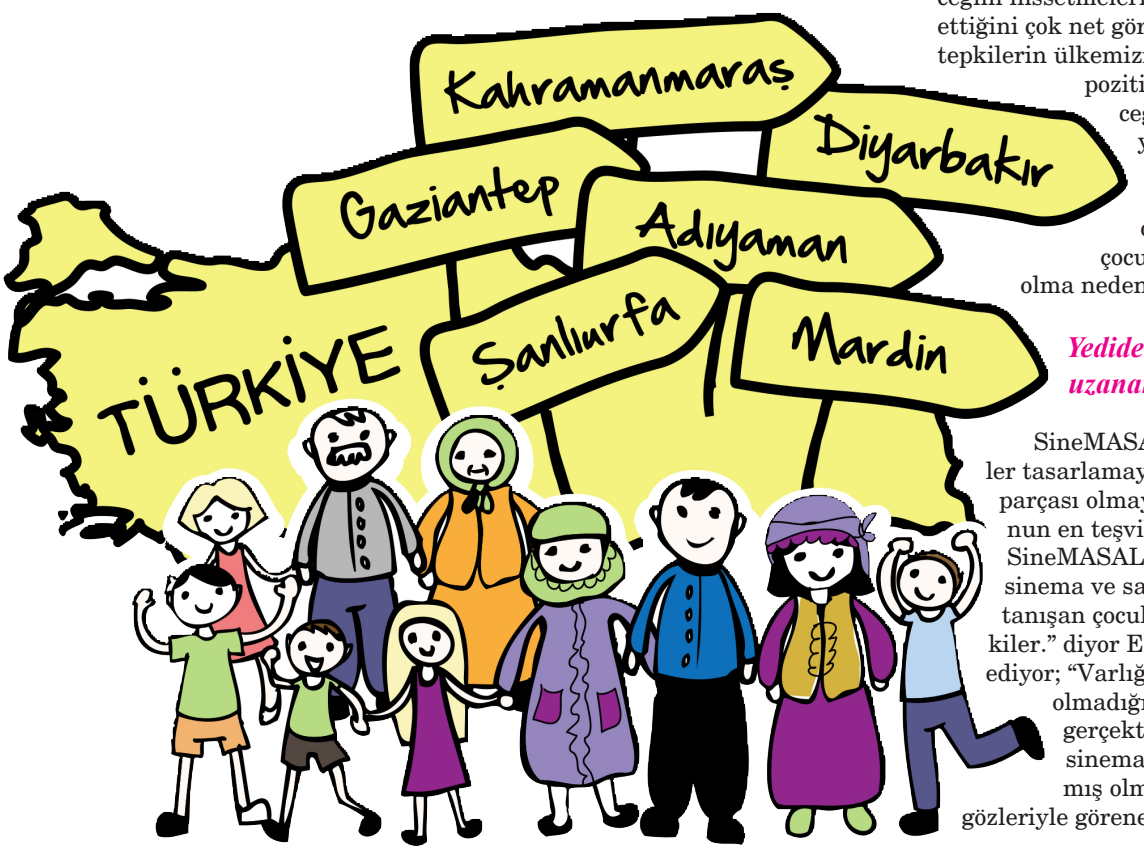

Yediden yetmişe herkese uzanan SineMASAL

SineMASAL ekibi, güzel şeyler tasarlamaya, güzel işlerin bir parçası olmaya çalışıyor. "Bunun en teşvik edici noktası da SineMASAL sayesinde ilk kez sinema ve sanatın birçok koluyla tanışan çocuklardan gelen tepkiler." diyor Esra Yaşar ve devam ediyor; "Varlığından hiç haberdar olmadığımız dünyalar var gerçekten. Bir çocuğun sinema ekranıyla tanışmamış olmasını, insan kendi gözleriyle görene kadar anlayamı-

yor. SineMASAL gerçekten bu anlamıyla film gibi bir proje. Gittiğimiz her durakta, çocukların sinema ekranına bakarken yüzlerinde beliren ifade benim, bizim masalın içinde olmamızın en büyük sebebi. Hiç unutamadığınız hikaye ne diye sorarsanız, çocuklara daha önce sinema filmi izleyip izlemediklerini sorduğumuzda aldığımız cevaplar, 'Doktorlar', 'Cennet Mahallesi' vb. cevaplar oluyor. Yani televizyon onlar için sinema! Ancak profesyonel bir sahne, ses sistemi ve film makinesi ile izlenen filmin ardından hepsinin gözlerindeki yeniliğin heyecanını iliklerimize kadar hissediyoruz." Ekip üyeleri unutamadığı ve etkilendikleri anları anlatmaya devam ediyor. Yasin Büyük; "Filmlerin belirleme sürecini yerel komitelerimiz ile birlikte yürütüyoruz. 2013 yılı Mardin etkinliği üzerine çalışırken öğrendiğimiz bilgiler üzerine 'Hükümet Kadın' filminin çekildiği Dara Köyü'ne gittik. Kendi sahnelerini izleyen köy halkı mutluluktan gözyaşlarını tutamadı. Masalın ilk yılı bu muhteşem mutluluk anları ile son buldu." diyor. Turgay Öztürk ise, "Festivalin ikinci yılı Karadeniz Bölgesi'ndeydi. Samsun etabımızda bizi en çok duygulandıran bir anı yaşadık. Yıllar önce açık hava sinemasına gitmek isteyen, ancak bunu gerçekleştiremeyen 70'li yaşlarında bir çiftin SineMASAL ile yıllar sonra hayallerini gerçekleştirdiğine şahit olduk. Onlar el ele tutuşurken bizler de birbirimize sarıldık." diyerek anlatıyor haklı sevincini. Yediden yetmişe herkesi etkileyen, çocukların ve yetişkin insanların hayatına renkli bir sayfa açan SineMASAL ekibi, tüm isteğiyle yeni çocuklarla tanışıyor ve onlara sanatın büyülü dünyasını sunuyor.

"Sinema Artık Köylerde!" sloganı ile yola çıkan SineMASAL, 60 kişilik gönüllü ekibiyle gittiği her köyde masalsı bir gün geçiriyor. Kukla yapımından yüz boyamaya kadar birçok eğlenceli aktiviite, havanın kararması ile performans sanatçılarının Flamenko dansı, jonglör, pandomim, sihirbaz gösterileri ile devam ediyor. Gecenin kapanışı ise izleyenleri farklı hayallere sürükleyen filmlerle yapılıyor.

SineMASAL, uluslararası katılımcı-larıyla 27 farklı ülkeden gönüllüleri ekiplerine dahil ediyor. İngiltere, İtalya, İspanya, Almanya, Fransa, Hollanda, Ürdün, Senegal, Kenya, Güney Af-rika, Sri Lanka, Pakistan, Filipinler, Avustralya, Bangladeş, Nepal, Viet-nam, Meksika, Kosta Rika, Şili, Peru, Amerika Birleşik Devletleri, Mısır, Filistin, İsrail ve Fas gibi dünyanın 27 ülkesinden 300'ün üzerinde aktif saha gönüllüsüyle festivallerini ger-çekleştiriyor.